

Zarządzenie Nr 40/2025/2026

Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

z dnia 17 marca 2026 r.

w sprawie wytycznych dotyczących odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w procesie wydawniczym Wydawnictwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. 2024 r., poz. 1571 z późn. zm.) oraz w związku z obowiązywaniem na podstawie Zarządzenia Nr 34/2025/2026 Rektora UKW z dnia 6 lutego 2026 r. dokumentu uczelnianego: „Wytyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy” (dalej: Wytyczne uczelniane)

zarządzam,

co następuje:

§ 1

Wprowadzam „Wytyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w procesie wydawniczym Wydawnictwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy”, stanowiące Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Wytyczne wydawnictwa stanowią dokument wykonawczy i uszczegóławiający wobec Wytycznych uczelnianych, w zakresie procesu wydawniczego.
2. W przypadku rozbieżności interpretacyjnych pierwszeństwo mają Wytyczne uczelniane.
3. Szczegółowe procedury organizacyjne (w tym zasady kontroli wewnętrznej) mogą być regulowane odrębnym regulaminem wewnętrznym wydawnictwa.

§ 3

1. Do postępowań wydawniczych wszczętych, a niezakończonych publikacją przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia, stosuje się przepisy Wytycznych stanowiących Załącznik nr 1.
2. Autorzy prac, o których mowa w ust. 1, zobowiązani są do uzupełnienia deklaracji (Załącznik nr 2 – Formularz A) przed skierowaniem publikacji do druku lub przed udostępnieniem publikacji cyfrowej.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

prof. dr hab. Bernard Mendlik

Wytyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Systemów Sztucznej Inteligencji w procesie wydawniczym Wydawnictwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

§ 1. Cel, przedmiot i zakres wytycznych

1. Wytyczne określają zasady korzystania z Systemów SI (w tym GenAI) w procesie wydawniczym Wydawnictwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zwanego dalej Wydawnictwem.
2. Wytyczne obowiązują: autorów, recenzentów, redaktorów, osoby realizujące skład i projektowanie graficzne.
3. Wytyczne stosuje się do wszystkich typów publikacji wydawnictwa.

§ 2. Pojęcia podstawowe

1. **System SI** – System Sztucznej Inteligencji – oprogramowanie wykorzystujące metody uczenia maszynowego do generowania lub przetwarzania treści (tekst, obraz, dźwięk, dane).
2. **GenAI** – Generatywna Sztuczna Inteligencja – System SI generujący treści na podstawie poleceń użytkownika.
3. **Stopień ingerencji SI** – wpływ SI na treść publikacji, rozumiany jako zakres, w jakim wynik pracy SI jest włączany do materiału przeznaczonego do publikacji:
 - a. **niski stopień ingerencji** – SI wspiera opracowanie formy i czytelności materiału, bez wprowadzania nowych treści merytorycznych (tez, danych, argumentów, interpretacji, wniosków) oraz bez tworzenia lub uzupełniania źródeł. Obejmuje w szczególności: zaawansowaną korektę językową i stylistyczną, w tym parafrazowanie bez zmiany znaczenia, porządkowanie struktury, sporządzanie streszczeń i słów kluczowych na podstawie dostarczonego tekstu, opracowanie tekstów alternatywnych dla elementów nietekstowych na podstawie ich rzeczywistej zawartości, a także wsparcie techniczne, w tym formatowanie. Za niski stopień ingerencji nie uznaje się i nie wymaga dokumentowania użycia standardowych narzędzi sprawdzania pisowni i gramatyki wbudowanych w edytory tekstu, takich jak MS Word, o ile nie służą one do generowania nowych fragmentów tekstu.
 - b. **wysoki stopień ingerencji** – SI współtworzy lub istotnie modyfikuje treść merytoryczną, w szczególności gdy: generuje nowe fragmenty wyводу, propozycje argumentacji, wstępne interpretacje, wnioski, przykłady lub definicje; proponuje lub opracowuje cytowania i bibliografię; uzupełnia dane, wyniki badań lub opisy zastosowanych metod; generuje treści, które mogą zostać uznane za samodzielny wkład naukowy autora. W razie wątpliwości przyjmuje się wysoki stopień ingerencji.
4. **Poufność procesu wydawniczego** – obowiązek ochrony treści manuskryptu przed publikacją, recenzji, korespondencji redakcyjnej, danych osobowych i materiałów niepublicznych.

§ 3. Zasady wspólne dla wszystkich ról

1. Odpowiedzialność: za treść publikacji i decyzje w procesie wydawniczym odpowiada człowiek. Systemy SI nie mogą być wskazywane jako autorzy ani współautorzy.
2. Poufność: treści poufne nie mogą być przekazywane do narzędzi SI z naruszeniem zasad poufności, ochrony danych lub warunków użycia narzędzia. Zakaz ten obejmuje także etap recenzji i redakcji przed publikacją.
3. Wprowadzanie do publicznych Systemów SI danych osobowych wymaga zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych.
4. Wiarygodność: wszystkie treści uzyskane przy wsparciu SI wymagają krytycznej weryfikacji; w szczególności dotyczy to informacji faktograficznych, cytowań i danych bibliograficznych.
5. Legalność: użycie SI musi być zgodne z prawem, licencjami i prawami do wykorzystania materiałów (zwłaszcza grafik i materiałów wejściowych).

§ 4. Autorzy – kiedy i w jakim zakresie mogą stosować SI

1. Autorzy mogą korzystać z SI na etapie przygotowania manuskryptu oraz materiałów towarzyszących, z zachowaniem zasad z § 3.
2. Autorzy mogą stosować Systemy SI przy niskim stopniu ingerencji.
3. Zastosowanie Systemów SI przy wysokim stopniu ingerencji jest dopuszczalne wyłącznie po pełnym ujawnieniu zakresu użycia w deklaracji autora oraz przy zachowaniu wymogu weryfikacji treści. Niedopuszczalne jest jednak powierzenie Systemom SI wyłącznego autorstwa w zakresie formułowania hipotez badawczych, interpretacji wyników oraz wniosków końcowych. Wkład SI w te elementy może mieć jedynie charakter pomocniczy.
4. W przypadku wykorzystania SI do grafiki lub tłumaczenia autor zapewnia potwierdzenie praw/licencji oraz opisuje zakres użycia w deklaracji.
5. Autor składa deklarację użycia SI (Załącznik nr 2 – Formularz A) wraz ze złożeniem manuskryptu.
6. Autor jest zobowiązany do aktualizacji deklaracji w przypadku istotnej zmiany zakresu wykorzystania SI.

§ 5. Recenzenci – kiedy i w jakim zakresie mogą stosować SI

1. Recenzenci stosują zasady określone w § 3.
2. Dopuszczalne jest wsparcie redakcyjne własnego tekstu recenzji bez ujawniania treści manuskryptu; niedopuszczalne jest zastępowanie merytorycznej oceny recenzenta treścią wygenerowaną przez SI.
3. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do nieoznaczonego użycia SI przez autora recenzent informuje wydawnictwo.

§ 6. Redaktorzy – kiedy i w jakim zakresie mogą stosować SI oraz kontrolować użycie SI

1. Redaktorzy mogą korzystać z SI w działaniach redakcyjnych z zachowaniem zasad z § 3.
2. Dopuszczalne jest wykorzystywanie SI w działaniach redakcyjnych o charakterze pomocniczym, z zachowaniem odpowiedzialności redaktora.
3. Niedopuszczalne jest wprowadzanie zmian merytorycznych wyłącznie na podstawie sugestii SI, jeżeli zmienia to sens naukowy tekstu bez uzgodnienia z autorem.
4. Redaktor może żądać od autora wyjaśnień, uzupełnienia deklaracji, przedstawienia podstaw weryfikacji oraz odmówić procedowania manuskryptu, jeżeli wykorzystanie SI podważa samodzielność autorską lub wiarygodność pracy.

§ 7. Produkcja (skład/DTP, projektowanie graficzne) – kiedy i w jakim zakresie może stosować SI

1. Osoby realizujące skład/DTP oraz projektowanie graficzne mogą korzystać z SI w pracach produkcyjnych, o ile nie narusza to poufności, praw i licencji oraz zasad z § 3.
2. Dopuszczalne jest wykorzystywanie SI w pracach technicznych i graficznych związanych z produkcją publikacji, przy zapewnieniu zgodności z prawem oraz posiadaniu praw/licencji do wykorzystania materiałów. W przypadku grafiki generowanej w całości przez SI osoba realizująca projekt informuje redaktora o statusie prawnoautorskim utworu.

§ 8. Dokumentowanie użycia SI i ujawnianie w publikacji

1. Deklarację formalną (Załącznik nr 2 – Formularz A) autorzy składają w formie papierowej wraz z wydrukiem manuskryptu do Wydziałowej Komisji Wydawniczej.
2. Redaktorzy i produkcja dokumentują użycie SI w dokumentacji roboczej właściwej dla danej czynności.
3. Ujawnienie użycia SI w publikacji następuje zgodnie z zasadą adekwatności do stopnia ingerencji.

§ 9. Postanowienia końcowe

1. Wytyczne podlegają przeglądowi okresowemu oraz aktualizacji w przypadku zmian w Wytycznych uczelnianych lub istotnych zmian technologicznych.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem stosuje się Wytyczne uczelniane oraz właściwe przepisy i regulacje uczelni.
3. Naruszenie zasad określonych w niniejszych Wytycznych, w szczególności zatajenie użycia SI lub wprowadzenie w błąd co do zakresu ingerencji, stanowi naruszenie etyki wydawniczej i może skutkować wstrzymaniem procedowania, odmową publikacji lub odrzuceniem publikacji, a w przypadku rażących naruszeń – powiadomieniem jednostki macierzystej autora; w uzasadnionych przypadkach może także skutkować wycofaniem publikacji.

Formularz A

Deklaracja autora o wykorzystaniu Systemów Sztucznej Inteligencji

1. Dane identyfikacyjne publikacji

Tytuł publikacji (wpisać)	
Autor(zy) (wpisać)	
Typ publikacji (zaznaczyć lub wpisać)	monografia / praca zbiorowa / artykuł / inne:
Jednostka/seria/czasopismo (jeśli dotyczy) (wpisać)	
Data złożenia (RRRR-MM-DD)	

2. Informacja o użyciu Systemów SI

Czy w związku z przygotowaniem publikacji korzystano z Systemów SI (w tym GenAI)?

- ☐ Nie
☐ Tak – w zakresie opisanym poniżej

3. Narzędzie, stopień ingerencji i zakres

Nazwa narzędzia / dostawca (wpisać)	
Wersja/model (jeśli znane) (wpisać)	
Stopień ingerencji SI (zaznaczyć i opisać)	niski / wysoki
Zakres (elementy publikacji: rozdziały, strony, komponenty) (wpisać)	
Uzasadnienie użycia (wymagane wyłącznie przy wysokim stopniu ingerencji) (wpisać)	

4. Charakter użycia (zaznaczyć wszystkie właściwe)

- ☐ Zaawansowana korekta językowa / stylistyczna przy użyciu zewnętrznych narzędzi SI (np. DeepL Write, ChatGPT) – nie dotyczy standardowego sprawdzania pisowni w edytorze tekstu (niski stopień ingerencji)
- ☐ porządkowanie struktury (np. nagłówki, konspekt) (niski)
- ☐ streszczenie / słowa kluczowe / tytuł na podstawie własnego tekstu (niski)
- ☐ formatowanie bibliografii / przypisów (niski – z obowiązkową kontrolą poprawności)
- ☐ tłumaczenie (wstępna wersja) – z późniejszą redakcją i weryfikacją
- ☐ generowanie lub przetwarzanie grafiki/ilustracji
- ☐ generowanie fragmentów treści merytorycznej (wysoki stopień ingerencji)
- ☐ opracowanie tekstów alternatywnych dla elementów nietekstowych (np. ilustracje, zdjęcia, wykresy, diagramy, schematy)
- ☐ inne: [wpisać]

5. Weryfikacja (obowiązkowe przy użyciu SI)

Zaznacz wykonane działania weryfikacyjne:

- ☐ zweryfikowałem(-am) fakty i dane w oparciu o wiarygodne źródła
- ☐ zweryfikowałem(-am) każdą pozycję bibliografii (istnienie i dane bibliograficzne)
- ☐ zweryfikowałem(-am) zgodność cytowań/przypisów z treścią źródeł
- ☐ zweryfikowałem(-am) zgodność tekstów alternatywnych z opisywanymi elementami nietekstowymi
- ☐ sprawdziłem(-am) spójność terminologiczną i logiczną wyводу
- ☐ w przypadku grafiki: posiadam prawa/licencje do materiałów wejściowych i wynikowych oraz udokumentowałem(-am) pochodzenie
- ☐ w przypadku tłumaczenia: wykonano redakcję i weryfikację terminologiczną

6. Oświadczenie autora

Oświadczam, że:

- 1) ponoszę pełną odpowiedzialność za treść publikacji;
- 2) użycie Systemów SI nie narusza poufności procesu wydawniczego, praw autorskich ani licencji;
- 3) informacje podane w niniejszej deklaracji są kompletne i prawdziwe.

Podpis:

Data:
